

**TELEKOMÜNİKASYON
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Stratejiler
Dairesi Başkanlığı**

NİSAN 2008

Ofcom uçaklarda cep telefonu kullanımı ile ilgili kararını açıkladı, 26/03/2008

Ofcom, İngiltere'ye kayıtlı uçaklarda mobil iletişim hizmetlerinin sunumuna imkan tanıyan kararını açıkladı. Bu karar aynı zamanda Avrupa Havacılık Güvenlik Kurumu (EASA) ile Sivil Havacılık Kurumu'nun (CAA) onayına tabidir.

Karar diğer AB üyesi ülkeler ile ortaklaşa alınmış olup Avrupa hava sahasında geçerliliğini korumaktadır. Karar, Ofcom'un 2007 yılı Eylül ayında konu ile ilgili önerilerinin yer aldığı doküman hakkında kamuoyu görüşlerini almasının ardından neticeye kavuşmuştur.

Uygulamada yolcuların güvenliği en üst seviyede tutulacak ve İngiltere'de uçaklarda mobil sistemlerin kullanımı EASA ve CAA'nın güvenlik onayını vermesinin ardından mümkün olacaktır. Güvenlik onayının alınmasının ardından hava yolları müşterilerin talebi doğrultusunda uçaklarda mobil iletişim hizmetleri sunulup sunulmayacağına karar verecektir.

Uçaklarda cep telefonu kullanımı

Söz konusu sistem uçaklarda yolcuların cep telefonlarının yerleşik baz istasyonuna bağlanması ile çalışmaktadır. Her iki cihazda (cep telefonları ve yerleşik baz istasyonu) kalkış ve iniş sırasında yerdeki mobil şebekeler ile enterferans oluşturmaması için kapalı konuma getirilmelidir.

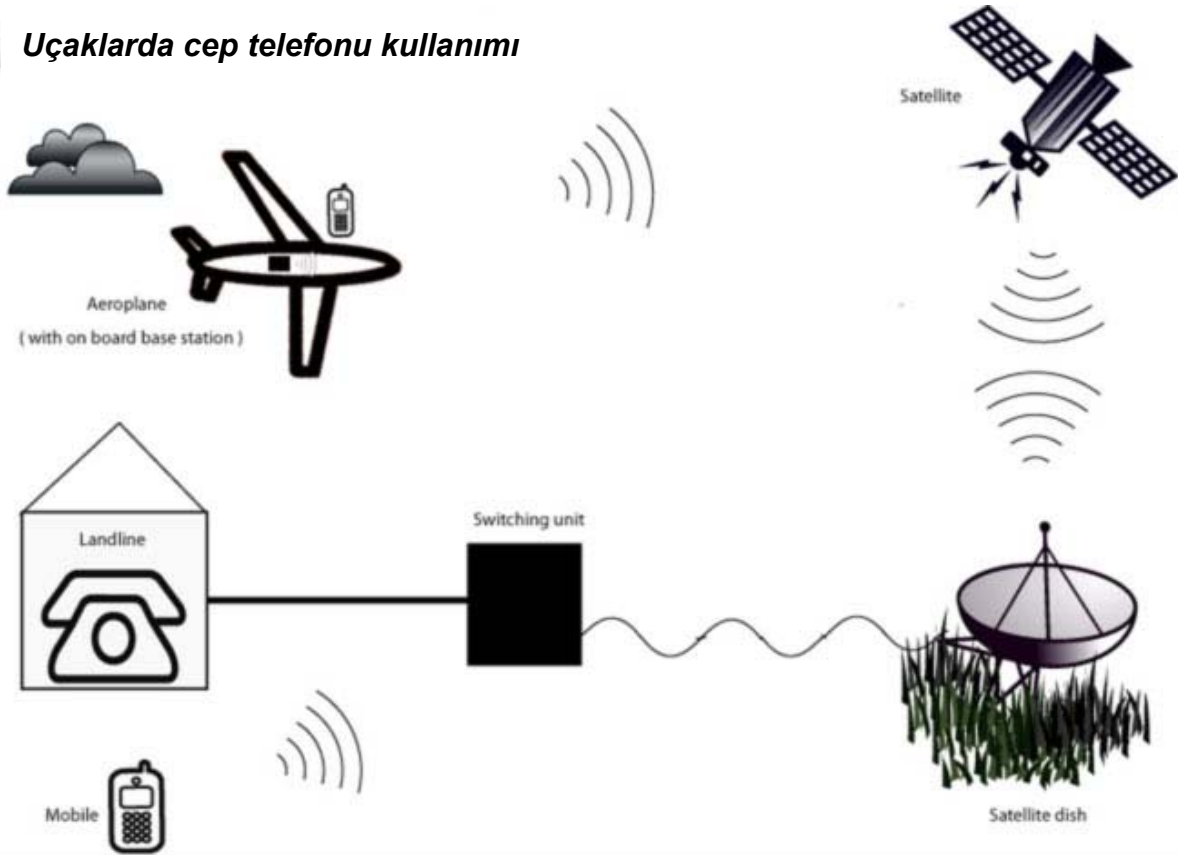
Uçak 3000 m. yüksekliğe ulaştığında, sistem kabin görevlisi tarafından kullanıma açılmalıdır. Bu sayede uçaktaki mobil el cihazları, yerde konumlanmış bir uydu ile bağlantı kuran uçağın şebeke hizmetlerini kullanarak çağrı alıp gönderebilme imkanına sahip olabilmektedir. Çağrılar yolcuların normalde hizmet aldıkları operatörler tarafından ücretlendirilecektir.

Mobil telefonlar sisteme 2G (GSM) veri, ses ve yazılı mesaj hizmetleri için bağlanabilecektir. Söz konusu hizmetlerin başarılı olması durumunda hizmet kapsamı gelecekte 3G ve diğer yeni hizmetlere doğru genişletilebilecektir. Ofcom, söz konusu hizmet kullanımını havayolu şirketlerinin mevcut Telsiz Telgraf Kanununun (2006)'da yer alan lisanslarında değişiklik yaparak mümkün kılmaktadır.

Konu ile ilgili ayrıntılı bilgiye aşağıdaki linkten erişilebilmektedir:

<http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/mca/statement/>

Uçaklarda cep telefonu kullanımı

Ofcom mobil TV için L Bandını boşa çıkartacağını açıkladı, 14/03/2008

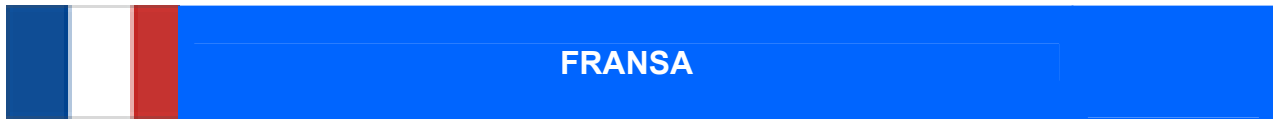
İngiltere düzenleyici kurumu Ofcom, mobil TV ve uydu radyo gibi pek çok hizmetin sunumuna imkan tanıyan radyo spektrumu ile ilgili planlarını açıkladı.

L-bandı olarak adlandırılan “1452 - 1492 MHz bandı” mobil TV, sayısal uydu radyo ve yüksek hızlı telsiz internet erişimi gibi pek çok teknoloji tarafından kullanılabilir.

L-bandı spektrumunun boşa çıkartılması Ofcom’un önümüzdeki beş yıl içerisinde telsiz hizmetlerde yenilikçilik ve rekabet anlamında yeni fırsatlar ortaya çıkarmak üzere boşa çıkarmayı planladığı yaklaşık 400 MHz’lik spektrum programının bir parçasını oluşturmaktadır.

Avrupa’da çoğu ülkede mevcut olan L-bandı teknoloji ve hizmet tarafsız olarak boşa çıkartılacak ve tüm lisanslar ticari (alınıp satılma) özelliğe sahip olacaktır. Başvurular için son tarih 10 Nisan 2008 olarak belirlenmiş olup, online açık artırmanın Nisan ayı sonunda başlaması planlanmaktadır.

Kaynak: <http://www.ofcom.org.uk/>

Eve Kadar Fiber (Fiber to the Home)

Eve Kadar Fiber Avrupa Konseyi’nde (Fiber to Home European Council) bir konuşma yapan ARCEP Başkanı, uzun vadede elektronik iletişim sektöründe sürdürülebilir rekabetin geliştirilmesi için alternatif fiber erişim şebekelerinin oluşturulmasının önünde yer alan üç önemli engeli şu şekilde tanımlamıştır:

1. İnşaat Yatırımları:

Fiber şebekelerin kurulmasında en büyük maliyet kalemi %50-%80 arasında değişen payla inşaat yatırımlarına aittir ve bu yatırımların tekrarlanması kolay değildir. Bu nedenle ARCEP France Telecom'un fiber altyapısını zaruri tesis ilan etmeyi değerlendirmekte ve bu altyapıya erişiminde ayrımcılık gözetmeyen şartları belirlemeyi gerekli görmektedir.

2. Bina İçi Kablolama:

Eve kadar fiber uygulaması bütün eski binaların yeniden kablolanmasını gerektirmektedir. ARCEP'e göre, her eve kadar fiber hizmeti sunan işletmecinin böyle bir yatırım yapması ekonomik anlamda olanaklı ve makul değildir. Bina sahiplerinin de bu konuya muhalefet edecekleri göz önüne alındığında binalarda tek bir altyapının olması ve bunun paylaşılması daha mantıklı bir seçenek olarak değerlendirilmektedir.

ARCEP'in böyle bir konuda düzenleme yapmaya ve paylaşımı sağlamaya dair yetkisi bulunmamaktadır. Ancak, hükümetin işletmecilerin fiber şebekelerinin sonlandırma kısmını paylaşmaları konusundaki teklifi çerçevesinde, ARCEP işletmecilerle beraber konunun teknik noktalarını değerlendirmeye başlamıştır.

3. Belediyelerin Rolü

Son olarak; ARCEP, belediyelerin geçiş hakkı kullanımı, altyapı paylaşımının özendirilmesi ve atıl (dark) fiber döşenmesi ve kiralanması hususlarında koordinasyon faaliyetlerinde bulunarak eve kadar fiber uygulamasının gelişimine katkıda bulunabileceklerini ifade etmiştir.

ARCEP yerel ağın paylaşımına açılması ve veri akış erişimi hizmetleri ile ilgili raporunu yayımladı

Rapora göre 2007 yılı sonu itibariyle alternatif işletmeciler 7.5 milyon toptan DSL bağlantısına sahiptir. Bu rakam 2006 yılına göre %26'lık bir artışa işaret etmektedir.

Toplam bağlantıların 5.2 milyonu (geçen yıla göre 1.3 milyon artışla) ayrıştırılmış yerel

ağlar, 2.3 milyonu (geçen yıla göre 200.000 artışla) veri akış erişimi hizmetleri üzerinden elde edilen bağlantılardır. Alternatif işletmeciler şu ana kadar 2,956 dağıtım çatısının ayrıştırılmasıyla nüfusun %68'ini kapsamış bulunmaktadır. Alternatif işletmeciler tarafından sağlanan birçok erişim bağlantısı yalın DSL üzerindedir (%62).

Kaynak: <http://www.arcep.fr/>

Deutsche Telekom Hellenic Telecom (OTE)'yi satın alıyor, 18/03/2008

Deutsche Telekom, Marfin Investment Group (MIG)'in %20'sine sahip olduğu Yunan Telekomünikasyon şirketi Hellenic Telecom (OTE)'yi satın almak için MIG ile anlaşmak üzere olduklarını açıkladı. MIG, hisse başına 26 Euro ile bu satıştan yaklaşık 2.5 milyar Euro tutarında gelir elde etmeyi beklemektedir. Satın almanın gerçekleşmesi için anlaşmanın Deutsche Telekom Yönetim Kurulu'nun onayından geçmesi ve ardından da Yunan hükümetiyle Deutsche Telekom arasında bir ortaklık anlaşmasının imzalanması gerekmektedir. Deutsche Telekom yetkilileri anlaşmanın çok yakında gerçekleşeceğini açıkladı.

Kaynak: <http://www.itu.int/ituweblogs/treg/CategoryView,category,Europe.aspx>

KPN Ortel Mobil'de çoğunluğa Sahip Oluyor

Hollandalı Telekom şirketi KPN, Hollanda temelli bir şirket olan ve n ödemeli hizmetler sunan Ortel Mobitel'de çoğunluk hissesine sahip oldu.

Kalan hisseler Ortel'in kıdemli yönetimi tarafından tutulmaya devam edecektir. 2005 yılında kurulan Ortel Mobil, zellikle Hollanda'da geçici olarak yaşayan yabancılar ve Hollanda kökenli olmayan Hollanda vatandaşlarına n ödemeli mobil telekomünikasyon hizmetleri sunmaktadır. Ortel kurulduğu tarihten beri hizmetlerini Belçika ve Almanya'ya genişletmektedir.

Geçiş süreci Alman ve Hollandalı rekabet otoritelerinin kabulüne bağlıdır.

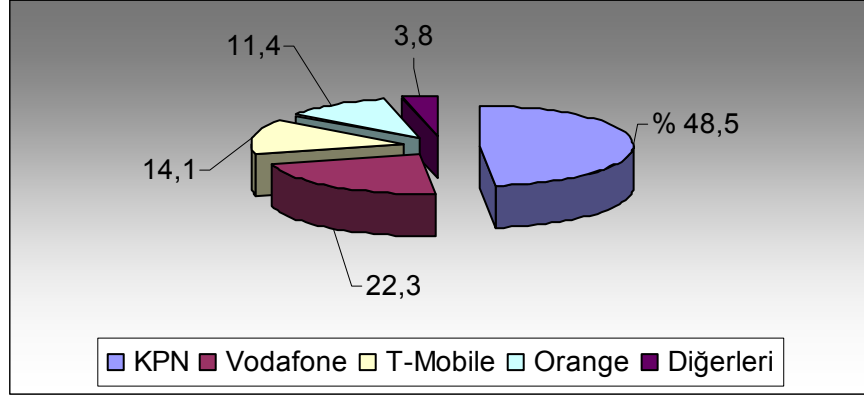
Hollanda Mobil Pazarının Değerlendirilmesi

Hollanda mobil pazarında yaşanan artış dolayısıyla pazar doymuş bir pazar olarak değerlendirilmektedir. Her 100 Hollanda vatandaşı için 107 mobil telefon bağlantısı bulunmaktadır. Gittikçe daha fazla insan mobil telefonlara olan aramalarını sınırlandırmakta ve artık sabit bir telefon bağlantısı kullanmamaktadır. Pek çok mobil hizmet sağlayıcı pazarın doymasından dolayı mobil telefon sübvansiyonlarını azaltacaklarını açıklamıştır. şimdiye kadar pek çok abonelik için ücretsiz telefonlar verilmekteydi.

KPN 2005 Kasım ayında mobil telefon işletmecisi Telfort'u almıştır. İki şebekenin birleşmesinden sonra KPN Hollanda mobil pazarının %48,5'ine sahip olmuştur. Diğer büyük işletmeciler Vodafone, T-Mobile ve Orange'dir. Bu büyük şirketlere ek olarak 50 küçük hizmet sağlayıcı da pazarda faaliyet göstermektedir. Bunlar arasında en önemlileri Albert Heijn (KPN şebekesini kullanıyor), Debitel (KPN ve Vodafone

şebekelerini kullanıyor), EasyMobile (KPN), Hema (KPN), Scarlet (Orange), Tele2 (KPN), UPC (Orange) ve Tele2-Versatel (KPN) olarak sıralanabilir.

Mobil İşletmelerin Pazar Payları

Kaynak: OPTA

2006 yılında Orange ve T-Mobile yeni tip bir mobil telefon aboneliği sunmaya başlamıştır. Bu hizmet mobil telefon aramalarını daha düşük fiyatlarda gerçekleştirmeyi mümkün kılmış böylece sabit telefon hizmet sunucularla rekabet imkânı ortaya koymuştur. Bu daha düşük tarifeler sadece bir mobil telefon “hane bölgesi” olarak adlandırılan alanda olduğu zaman uygulanmakta dışarıda normal telefon tarifeleri uygulanmaktadır.

KPN, Vodafone ve T-Mobile üçüncü nesil şebekelerini kullanmaya başlamıştır. Hollandalı müşteriler UMTS hizmetlerini ağırlıklı olarak büyük şehirler, anayollar ve tren yollarında kullanmaktadır. Kapsama alanının olmadığı yerlerde eski GSM ve GPRS şebekesi vasıtasıyla aramalar yönlendirilmektedir. 2006 yılında yapılan bir araştırma müşterilerin %39’unun mobil telefonu üzerinden internete bağlandığını ve resim ve MMS mesajları gönderebildiğini ortaya koymuştur.

Yüksek uluslararası dolaşım tarifeleri Hollanda’da yurtdışına arama yapma ve alma maliyetlerinin hala çok yüksek olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle pek çok müşterinin yurtdışına çıkışta telefonlarını kapatma eğiliminde oldukları görülmektedir. Bir başka ülkedeki mobil telefon kullanan bir Hollandalının ülkeye yaptığı aramaların fiyatları son bir yılda azda olsa düşüş göstermiştir. 2005 yılında bu fiyat 4,70 Avro iken 2006

yılında 4,50 Avro'ya düşmüştür. Yurtdışından alınan çağrıların maliyeti ise kısmi bir artış göstermiş ve 2006 yılında 2,80 Avro'ya çıkmıştır (2005 yılında 2,50 Avro).

Kaynak: <http://www.dmeurope.com>

www.Avroopa.eu.int/information_society/activities/roaming/.

PORTEKİZ

Referans Arabağlantı Teklifi

Portekiz düzenleme otoritesi ICP-ANACOM 2008 yılı referans arabağlantı teklifi hakkındaki taslak kararı onaylamıştır. Bu karar uyarınca 12 Mart 2008'den itibaren uygulanan maksimum fiyatlarla ilgili olarak (çağrı sonlandırma ve başlatma hizmetleri, birim başına aylık fiyatlar, faturalandırma, fiyatlandırma ve tahsili şüpheli alacaklar ile taşınan numaralar ve ön seçim etkinleştirilmesi) PT Comunicações (PTC) son kararın onayından itibaren 10 gün içinde referans arabağlantı teklifini değiştirmelidir. İlgili değişiklik ayrıca PTC'nin kamu telefonlarından başlatılan aramalar için olan arabağlantı ücretlerini de içermektedir.

VoIP Trafığı

Göçebe VoIP hizmetleri toplam sabit hizmet trafiğinin %2,2'sini oluşturmaktadır. Toplam temel telefon erişimi (PSTN) 2007 yılı son çeyreğinde 4,04 milyona ulaşmıştır. Penetrasyon oranı %38,1'dir. Önceki çeyreğe göre %0,6 azalma bulunmaktadır. Yıl boyunca bu düşüş %2,1 olmuştur. Portekiz Telekom Grup'un sabit hizmetler pazar payı %71,9 olmuştur. 2007 yılı Aralık ayı itibariyle Portekiz'de 77.000 göçebe VoIP abonesi bulunmaktadır. Göçebe VoIP abonelerinin 2007 yılında yarattığı trafik Aralık ayı itibariyle 47,8 milyon dakikadır. Önceki çeyreğe göre %66 artış söz konusudur.

450-470 MHz Bandı

Düzenleme otoritesi Anacom 450-470 MHz frekans bandı kamusal karasal mobil hizmetler için taslak bir düzenleme onaylamıştır.

Şikayetler

2007 yılında Anacom'a yaklaşık 25.000 adet şikayet yapılmıştır. 24.745 adet yazılı şikayet, 575 adet bilgi talebi, 79 adet dilekçe, 16 adet öneri ve 59 adet diğer olmak üzere toplam 25.474 adet şikayet alınmıştır. Bir önceki yıla göre %43 artış söz konusudur.

Genişbant İnternet

2007 yılı Aralık ayı itibariyle Portekiz'de 1,44 milyon mobil internet abonesi bulunmaktadır. Bu tarih itibariyle 1,63 milyon genişbant internet abonesi ve toplam 1,73 milyon sabit internet abonesi bulunmaktadır.

Mobil Telefon Aboneleri

2007 yılı dördüncü çeyreğin sonunda toplam 13,45 milyon mobil telefon abonesi bulunmaktadır. 2006 yılına göre %10 ve 2007 yılı son üçüncü çeyreğine göre %4 artış söz konusudur.

Kaynak:ANACOM,

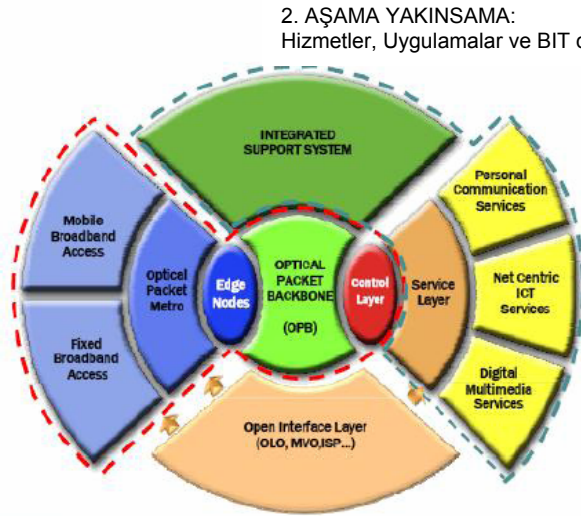
<http://www.anacom.pt/template20.jsp?categoryId=3730&contentId=555774>

İTALYA

Sabit Toptan Satış

Telecom Italia (TI) 7 Mart 2008 tarihinde üç yıllık Yeni Nesil Şebekeye (YNŞ) ve yüksek hızlı mobil şebekeye geçiş stratejisini yayınladı (bkz: aşağıdaki şekil).

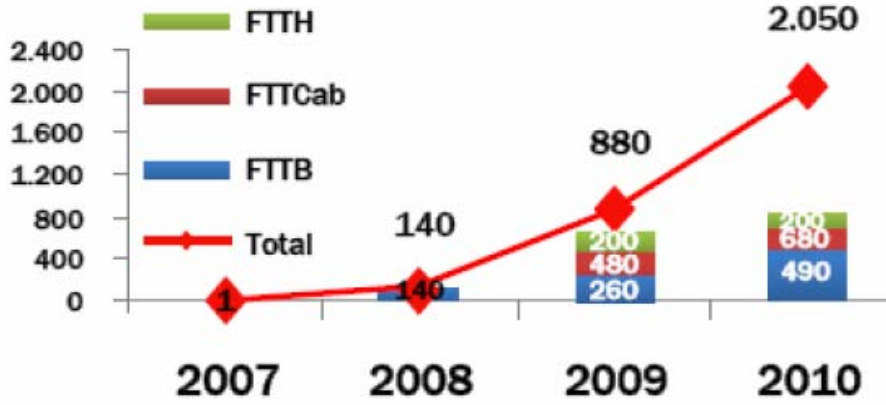

• **Yakınsamış:** Erişim, metro ve omurga şebekesinde yakınsamış bir yaklaşımdan (1.Aşama) tam hizmeti, uygulama ve entegre destek sistemi yakınsamasına geçiş (2. Aşama)

- **Ultra-genişbant "Tam IP":** Mobil ve Sabit veri patlaması için, Genişbant İnternet Hizmetleri kapasitesi ve kapsamı için yatırım (IP omurgasında 2007'de 500 Gigabit/s, 2010'da 4000 Gigabit/s)
- **"Kalite ve kullanıcı dostu":** Hizmetlerin kalitesini geliştirme (Erişim, Omurga ve hizmet katmanlarında)
- **Açık: Son kullanıcıya hizmet** sunabilmek için üçüncü tarafların açık platforma erişimlerine izin verilmesi (OLO, MVO, ISP,...)

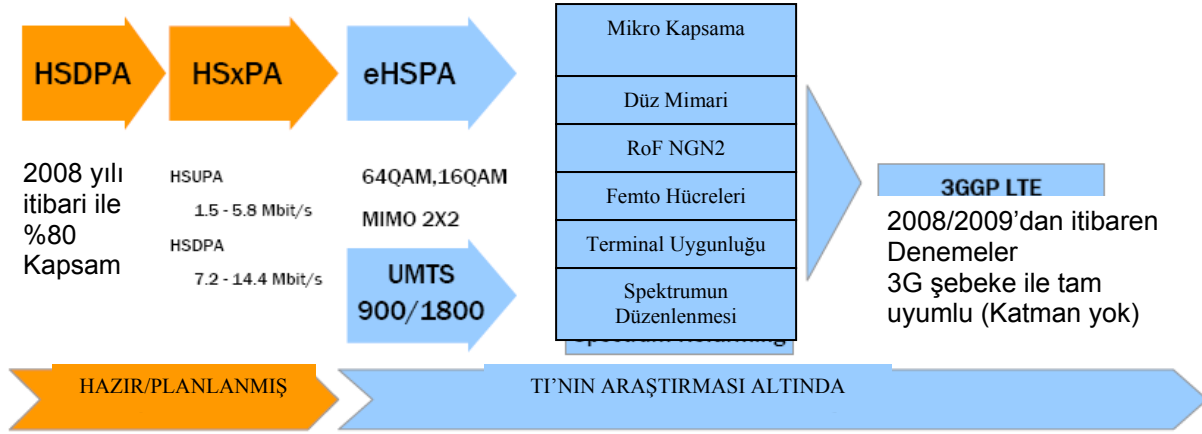
Kaynak: TI

TI, 2010 yılına kadar 52.600 FTTx yerel bağlantı kabini yayılımını sağlayıp 2.05 milyon müşteriye ulaşmayı beklemektedir. TI'nın FTTH beklentilerine ilişkin veriler aşağıdaki şekilde sunulmuştur.

Kaynak: TI

Mobil Telefonda ise, TI'nın geçiş planı aşağıdaki şekilde gösterilmektedir.

Telefonica TI'nın alımı ile ilgileniyor.

İspanyol yerleşik telekom işletmecisi Telefonica, İtalyan yerleşik telekom işletmecisi Telecom Italia'nın tamamını almak ile ilgilendiğini açıkladı.

TI'nın Telefonica tarafından alınmasının, TI'nın İtalyanların ellerinde kalmasını isteyen politikacılar tarafından acımasızca eleştirilmesi beklenmektedir.

Telefonica, halen TI'nın %23,59'luk hissesine, TI'nın %42'sine sahip bir konsorsiyum aracılığıyla sahiptir.

Kaynak:Cullen Big Five Update March 2008

İSPANYA

Yeni Nesil Erişim Şebekesi

İspanya telekomünikasyon düzenleyici kurumu CMT (Comision del Mercado de las Telecomunicaciones), Telefonica'nın Kasım 2005 tarihinde onaylanan referans arabağlantı teklifinin gözden geçirilmesine yönelik karar almıştır. 25 Ocak 2008 tarihinde Telefonica, yeni nesil erişim şebekeleri üzerinden ticari olarak hizmet vermek istediğine dair talebini CMT'ye bildirmiştir. Bu çerçevede CMT, kamu telefon şebekesi ile yeni nesil erişim şebekesinin birlikte çalışabilmesinin sağlanması açısından, referans arabağlantı teklifinin gözden geçirilmesinin önemli olduğunu değerlendirmektedir.

Telefonica'nın sunmak istediği hizmetler ve altyapıya ilişkin teknik çözüm konusu hâlâ net olmamakla birlikte, Telefonica'nın FTTH (fiber to the home) ve FTTC (fiber to the cabinet) test çalışmalarını yürüttüğü bilinmektedir.

Kaynak: Cullen International, Big Five Update March 2008

İSVEÇ

1900-1905 MHz Bandı İçin Yapılan İhaleyi Kazanan Şirket Açıklandı, 18.03.2008

PTS (İsveç Posta ve Telekom Kurumu) 2.6 GHz bandı ve 1900-1905 MHz bandında verilecek telsiz hizmetlerine ilişkin lisanslara yönelik yapılacak ihale için Ocak 2008'de davet duyurusunu yapmıştı. İhalelere katılmak isteyenlerin en geç 10 Mart 2008 tarihine kadar yazılı başvuru ve banka garantisi ile birlikte PTS'ye başvurabilecekleri daha önce belirlenmişti.

1900-1905 Mhz bandı için yapılan ihale bir adet ulusal lisansı kapsamakta ve ihale katılımcıları kapalı zarfta bir teklif verebilmekteydi. Son başvuru tarihi olan 10 Mart 2008 tarihine kadar ihaleye iki adet teklif verilmiştir. 18 Mart tarihinde PTS Başkanı Marianne Trschow ve ihaleye başvuran şirketlerden Celestine Hill Communications AB (diğer şirket olan iBand AS katılamamıştır) katılımıyla ihale zarfları açılmıştır. En yüksek teklif iBand SA tarafından 60.100 İsveç Kronu (SEK) olarak verilmiştir. iBand AS ihale bedeline ek olarak 130.000 SEK idari ücret verecektir. Celestine Hill Communications AB şirketinin teklifi ise 25.250 SEK'te kalmıştır.

Servis tarafsız ve belirli kısıtlamalar içinde teknoloji tarafsız olan lisans, mobil telefon veya genişbant telsiz hizmetleri için kullanılabilir.

2.6 GHz bandında yapılacak ihale ise 14 Nisan 2008'de başlayacak olup internet üzerinden yapılacaktır. İhale 14 FDD bloğu ve 1 TDD bloğu olmak üzere toplam 15 frekans bloğunu kapsamaktadır.

Kaynak:

<http://www.pts.se/en-gb/News/Press-releases/2008/iBand-won-license-in-auction/>